

neq transibis, sicut sæpe feci, scelera tua; et ultra non parcam, ne placabor tibi etiam si multiplicaveris proceps; sed vias tuas, et adventiones tuas reddam tibi, immo iudicabo te iuxta opera et cogitationes tuas, ut in hoc quoque ostendam clementiam meam instar medici, qui putridis non parcat caribus, ut sana membra (a) salventur: non parcat, ut parcat; crudelis est, ut miseretur; nec considerat patientis dolorem, sed vulneris sanitatem, iuxta illud Evangelicum magis volens unum perire membrum, quam totum corpus interfici (Matth. v). Notandum quoque quomodo a principio prophetie usque ad presentem diem, quando obsideri cepit Jerusalem, pro ordinem captivitas venit. Primum gladius provocator; deinde duæ viæ ponuntur, Ammon et Jerusalem, quarum ad dexteram partem sors cadit Nabuchodonosor; conflatur argentum in civitate, æs, stagnum, plumbum et ferrum; terra quoque non compluitur, sed sentibus occupatur: postea sub nomine duarum sororum Ollæ et Oolibæ, Samarie et Jerusalem peccata narrantur, quomodo illa sit capta, et ista capienda. Ad extremum nono anno, decimo mense, 277 decima die mensis, in captivitate posito Ezechiel et his qui cum eo erant, et tradiderant se cum rege Jeconia, ostenditur qua die urbs cœperit obsideri, et similitudo lebetis ponitur; ut quomodo carnes et ossa congesta in lebetem, incendio concremantur, sic cuncta civitas cum suis in teritura sit civibus, et nullus remaneat eorum qui obsessi sunt, quoniam fame, gladio, pestilentia consumantur, et pars reliqua captiva ducatur in Babilonem. Polest hæc eadem propheta et ad tempus perlinere Dominicæ passionis, propter quam exercitu circumdata est Jerusalem, et interfecti filii ejus, et obsidente Tito filio Vespasiani, ad salutem nullus evasit, templumque subversum est; et post nonnaginta annos sub Hadriano, civitas æterno igne consumpta est. Presentem autem captivitatem quando Ezechiel in Babilone ista cernebat, et Jeremias in principio ponit voluminis sui: *Quid tu vides, Jeremia? Qui respondens, ait, Ollam succensam, et faciem ejus a facie Aquilonis* (Jerem. 1, 43). Sunt qui juxta tropologiam, totum locum istum ad consummationem mundi (A. sæculi) transferant nonnumquam numerum, qui in Scripturis sanctis pœnarum et dolorum est et semper sequitur justitiam, decimi mensis et diei decimæ clementiam temperant. Idcirco enim adhibentur ægrotantibus pœnæ, ut dolorem sanitas consequatur. *Mundus ergo qui in maligno positus est* (I Joan. v, 19), die iudicii divino igne succenditur; et civitas sanguinum ponitur super carbones ignis, ut impleatur illud quod scriptum est in Isaia: *Habes carbones ignis, sedibus super eos: erunt tibi in adjutorium* (Isai. xlviii, 14). Illud quædæm est, quomodo cum carbonibus ossa consumantur, quibus pleni sunt etiam Pharisæi, quibus Dominus loquitur in Evangelio: *Tævobis Scribæ et Pharisæi qui similes estis sepulchris*

(a) Erat supino quidem errore, sensuque contextu ad Hieronymi menti contrario, ut sana membra non

doalibatis: quæ intus plena sunt spurcitia, et ossibus mortuorum (Matth. xxiii, 27), nunc dicatur quod rubigo sordescit mundi consumptæ non sint, sed etiam post iudicii severitatem malitia remaneat. Quod facile solvitur, si intelligamus illud Apostoli: *Conclusit Deus omnia sub peccato, ut omnibus miseretur* (Galat. iii, 22). *Fantulati enim creatura subjecta est* (Rom. viii, 28). Et ponitur sanguis qui effusus est in propatulo creature universæ, ut omnium scelera pateant. Petram autem limpidissimam possumus 278 accipere, et Dominum Salvatorem, quæ sequebatur in solitudine populum Israel, de qua scriptum est: *Bibebant autem de spiritali consequente eos petra: petra autem erat Christus* (I Cor. x, 4): quod in illo revelatur omnia: et impletur quod scriptum est: *Nihil occultum quod non reveletur*. Dicitque se Dominus non misereri, nec mundi præterite peccata; neque parcere impiis, nec placari, ut viæ pereant impiorum, secundum illud quod in primi psalmi fine ponitur: *Et iter impiorum peribit*.

(Vers. 15 seqq.) *Et factum est verbum Domini ad me dicens: Fili hominis, ecce ego tollo a te desiderabilia oculorum tuorum in plagam, et non planges, neque plorabis, neque fluent lacrymæ tuæ. Ingemisce lacens, mortuorum luctum non facies. Corona tuæ circumligata sit tibi, et calciamenta tua erunt in pedibus tuis: nec amictu ora velabis, nec cibos lugentium comedes. Locutus sum ergo ad populum mane, et mortua est uxor mea vespere, fecique (Vulg. fecitque) mane sicut præceperat mihi. Et dixit ad me populus: Quare non indicas nobis quid ista significant, quæ tu facis? Et dixi ad eos: Sermo Domini factus est ad me dicens: Utere domini Israel: Hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego polluam sanctuarium meum, superbiam imperii vestri, et desiderabile oculorum vestrorum, et super quo pavet anima vestra, et filii vestri, et filie quas reliquistis, gladio cadent. Et facietis sicut feci: ora amictu non velabitis, et cibos lugentium non comedetis. Coronas habebitis in capitibus vestris, et calciamenta in pedibus: non plangentis, neque flebitis: sed tabescetis in iniquitatibus vestris, et unusquisque gemet ad fratrem suum. Eritque Ezechiel vobis in portentum, juxta omnia quæ feci, facietis cum venerit istud, et scietis quia ego Dominus Deus. Et tu, fili hominis, ecce in die quo tollam ab eis fortitudinem eorum, et gaudium dignitatis, et desiderium oculorum eorum super quo requiescunt anime eorum, filios et filias eorum. In die illa cum venerit fugiens ad te, et annuntiet tibi: in die inquam, illa: aperietur os tuum cum eo qui fugit, et loqueris, et non silebis ultra, erisque eis in portentum, et scietis quia ego Dominus LXX: Et factus est sermo Domini ad me dicens: Fili hominis ecce ego auferam a te desiderabilia oculorum tuorum in acie (sive in præparatione): non planges, neque flebis, nec venient lacrymæ tibi, gemitus sanguinis, renum luctus est. Erunt crimes tui 279 colligati super te, et calciamenta tua in pedibus tuis, nec consolaberis in labiis eorum, et panem hominum non comedes. Locutus sum ad populum. Nos negandi particulam ad mss. fidem, clamabat vero res ipsa, delevimus.*

putum mane, sicut præceperat mihi, et mortua est uxor mea vespere, fecique mane sicut præceptum est mihi. Et dixit ad me populus: non annuntias nobis quid sunt hæc quæ tu facis? Et dixi ad eos, Sermo Domini factus est ad me, dicens: Die ad domum Israel: Hæc dicit Adonai Dominus: Ecce ego contaminabo sancta mea, superbiam fortitudinis vestræ, desiderabilia oculorum vestrorum, et quibus parcent anime vestre. Filii vestri et filie vestre quos reliquistis, in gladio cadent, et facietis sicut feci. Ore eorum non consolaberimini, et panem virorum non comedetis, et comæ vestre super capita vestra, et calciamenta vestra in pedibus vestris. Non plangentis nec flebitis, et consumemini in iniquitatibus vestris, et consolabitur unusquisque fratri suum, et erit Ezechiel vobis in portentum. Secundum omnia quæ feci facietis. Cumque venerint hæc, cognoscetis quoniam ego Adonai Dominus. Et tu, fili hominis, nonne in die quando abstulero fortitudinem ab eis, et latronem gloriationis eorum, et desiderabilia oculorum eorum, et elationem animæ eorum, filios et filias eorum. In die illa veniet qui salus factus fuerit ad e: ut annuntiet in auribus tuis. In die illa aperietur os tuum ad eum qui fugerit, et loqueris, et nequam ultra reticebis, et eris eis in portentum, et cognoscent quoniam ego Dominus. Supra ollæ lebetisque succensio, obsidionem urbis ostenderit, nunc captam eam atque deletam, et omnem populum, vel interfectum gladio, vel ductum in captivitatem, prophetalis sermo testatur. Et primum juxta consuetudinem nostram, historię fundamenta jaciamus. Fili, inquit, hominis, ecce auferam de conspectu oculorum tuorum quidquid tibi desiderabile est, et auferam in plagam, sive, ut LXX verterunt, in præparatione: ut videlicet prepares te ad ea non faciendia, quæ solent in luctu fieri. Non planges, neque plorabis, nec fluentes lacrymæ dolorem cordis 280 ostendent: sed si forte nimio fueris dolore superatus, tacitum habeto gemitum, nec prorumpat in verba. Mortuorum luctum non facies, vel, ut vertere LXX, gemitus sanguinis renum luctus est. Per quod ostendit uxorem ejus esse mortuam. Statim enim sequitur: *Et mortua est uxor mea vespere* (Prov. xix); quod proprie ad conjunctionem renum pertinet. Nihil enim viro uxore bona amabilius, quæ a Deo homini providetur, et cui Domini lege conjungitur, et unum cum ea corpus efficitur. Quodque sequitur: *Corona tua circumligata sit tibi, et calciamenta tua erunt in pedibus tuis*, hoc significat: Habebis comam que tondetur in luctu, et calciamenta in pedibus, que lugentes solent abicere. Unde et David Abes-

(a) Paria habet sub initium libri quarti in Mattheum cap. xxiii, ad illud Deuteronomii præceptum, *Ligabis ea in manu tua, etc. Hoc*, inquit, *Pharisæi male interpretantes scribebant in membranis Decalogi Moysei, id est, decem verba Legis, complicantes ea, et ligantes in fronte, et quasi coronam capiti facientes, ut semper ante oculos moverentur, quod usque hodie Indi, et Persæ, et Babilonici faciunt, et qui hoc habuerit, quasi religiosus in populo judicatur. Fatendum nihilosecius, si qua Rabbini res suas narrantibus fi-*

salon filium fugiens, et poenitens super nece Uriæ, nudis pedibus incedit (I Reg. xii, xv, xviii). Aiant Hebræi hucusque Babilonios magistros Legis præcepta servantes, decalogum (a) scriptum in membranis circumdare capiti suo, et hæc esse quæ jubentur ante oculos et in fronte pendere, ut semper videant quæ præcepta sunt. Et quia Ezechiel sacerdos erat, nequaquam eum debere deponere coronam gloriationis, sed ligatam habere in capite. Hoc illi dixerunt. Nos autem, juxta LXX, coronam capillorum intelligamus cesarium: licet et ipsorum interpretatione nequaquam vim Hebræici sermonis expresserit. Nec amictu, inquit, ora velabis, nec cibos lugentium capies, quæ solent in luctu fieri, ut operiant vultum, et quæ Græci περιβλεπτα vocant, a consolatoribus accipiunt. Locutus sum, inquit, ad populum mane, quæ mihi Dominus imperarat, et vespere mortua est uxor mea, oculorum desiderabile, lumborumque et sanguinis luctus. Statimque de altera mane feci omnia quæ mihi fuerant imperata: interrogavitque me populus, cur contra morem omnium fecerim. Causasque querentibus tantæ patientiæ, respondi: Sermo Domini qui ad me factus est, ut ad populum Israel loquerer, ista præcepit: *Ecce ego, 281 id est, jam nunc polluam sanctuarium meum, ut incedatur templum et cunctis alienigenis pateat ac profanis, et in quo habebatis superbiam, id est, confidentiam et spem ac desiderium salutis vestræ, at ad ejus obsidionem vestre anime formidabant: et filios quoque et filias quos vobis fames ac pestilentia reliquos fecerant, consumam gladio. Quiquid ego feci, et vos facietis. Quando consuetudo servato in luctu, medius dolor est; quando autem tanta malorum incumbit necessitas, ut omni ploratu major sit, unusquisque de sua necessitate sollicitus ad aliorum quamvis sint proximi miseria non ingemiscit. Nihil, inquit, facietis quod solet in luctu fieri: sed urbe temploque succensis, stupebitis ad malorum magnitudinem. Non attondebitis, nec nudis incedetis pedibus, nec plangentis, nec amictu ora velabitis, nec cibos epicietas a consolantibus: sed tabescetis, et consumemini in iniquitatibus vestris, et vix liberum habebitis gemitum, ne offendatis victorum superbiam, si publice flere videamini; ita ut Ezechiel propheta sit vobis in portentum, et omnia, quæ ille non fecit in morte uxoris suæ, vos in eversioe urbis et templi non faciat. Et adhuc aperit: O, inquit, fili hominis, in tempore quando abstulero ab eis fortitudinem eorum, templi, ut diximus, confidentiam et gaudium dignitatis, et in quo spem solam*

des est, et si quid habet auctoritatis, quæ hodiernum apud eos obtinet consuetudo, non Decalogum, quod Hieron. tradidit, sed aliquot Scripturæ textus, quos videlicet Exodi, totidemque Deuteronomii, solitos Hebræos in membranis describere, atque instar diadematis fronti obligare, vitis utrinque diffluentibus: quæ tanta est inopientis populi superstitio. Vocant vero תורת משה, quorum unum elegantissimum, et si quod fons antiquum, apud me est.

habebant, ac desiderium in quo requiscebant animæ eorum, insuper filios eorum et filias, subauditur ex superioribus, abstulero: eo, inquit, tempore, cum venerit ad te de Jerusalem fugiens, vel qui evaserit, dicens urbem esse subversam, tunc qui pravis tacueras et genitum liberum non habebas, et tante eras patientie, ut in uxoris nec et lumborum dolore, lacrymam non emitteres, aperies os tuum, et loqueris, non ad eum qui venerit, sed cum eo: ut quæcumque tu ventura prædixeras, **282** ille nuntiet jam perfecta, et ultra non tacebis; sed argues eos, et dices cuncta illis merito provenisse: ita ut sis illis in portentum, iuxta illud quod in Zacharia scriptum est: *Propheta viros esse portendentes* (Zach. iii. 8). Et Dominus alibi loquitur: *in manibus prophetarum assumulatus sum* (Osee xi. 10). Hæc iuxta historiam dicta sint. Veniamus ad anagogen (si tamen violenta non fuerit visa cauti lectoris prudentie). Filium hominis dicit Dominum Salvatorem, nulli dubium, qui extrema hora, hoc est, ad vesperam mundi hujus, uxorem pristinam perdidit, nec flevit eam, nec amicti ora velavit, nec recepit ullam hominum consolationem, et hæc ventura prædixit

## LIBER OCTAVUS.

**283-284** Quid alii prosit in prophetas nostra dictatio, Dei iudicis est, eorumque conscientia, qui, omissis declamationibus ac plausu et compositione verborum, cupiunt scire quid eorum sermo, vel narret præteritum, vel presens arguat, vel prædicat esse venturum. Nobis interim (a) prodest: dum enim hoc facimus, et nihil aliud cogitamus, in modum furti explanationes aggredimur, et dierum miserias, noctium studio compensamus: pascitur animus, et obliviscitur sæculi calamitatum, quod in extremo fine jam positum congemiscent et parturit (II Thess. ii), donec qui tenet de medio fiat, et pedes statuae quondam ferrei, fragilitate digitorum fictitium conterantur. Cadit mundus, et cervix erecta non flebitur. Pereunt divites, et nequaquam cessat avaritia. Congregare festinant, quæ rursum ab aliis occupantur. Aruerunt lacrymæ, pietas omnis ablata est. Multi qui petant, pauci qui tribuant. Nec erubescimus, pauperitatem villi palliolo præferentes, Cræsi opibus incubare; (b) famemque et interitum plurimorum nostris custodire thesauris, secundum illum divitem purpuratum, qui ut nihil aliud fecerit, neque enim rapinas ejus et iniquitates Scriptura testatur (Luc. xvi), crudelitas ejus atque superbia non habebat modum; Lazaro ante fores jacenti atque semineci, neea quidem jussit dari quæ canibus projiciuntur. Quanti nunc Lazari jacenti, et quantum purpura diversis vestium coloribus proteguntur, ne in usus quidem

(a) Penes Rabanum, Nobis interim primum prodest.  
(b) Placuit Victorio ex Brixianis codicibus, in famemque et interitum plurimorum nostros custodire

mane, quæ completa sunt vesperi, et rursum mane in secundo adventu facta probavit quæ ventura prædixerat, sanctuarium Judæorum, et quod desiderabile habuerant in oculis, et super quo tremebant animæ eorum, esse polluta: filios quoque eorum et filias Romano gladio concidisse. Quod autem dicitur: *Coronam habebitis in capitis vestris, et calcamenta erunt in pedibus*, ad illam partem referemus, quod nequam lugere debeant, nec signa luctus assumere, postquam pro umbra receperint veritatem, et Nazaraei quidam facti fuerint, et unusquisque super fratre suo consolabitur: ita ut Ezechiel quem confortavit Deus Pater, sit eis in portentum, ventura præmittans, et postquam subversa fuerit Jerusalem, templumque succensum, et hoc totus mundus audierit, et dispersio Israel, quæ orbis terminos colit tunc verba Domini opere completa, habeant libertatem, et polluto sanctuario ejus, Legge completa, vel destructa secundum occidentem litterarum, aperta sit Evangelii gloria, et cognoscat Israel, quod ipse sit Dominus et Deus, qui hæc mane ventura prædixerit et vesperatque in consummatione mundi esse completa, suo probavit adventu.

propriis vertentium quæ peritura conservant! Hæc virgo Christi Eustochium, ex cordis abundantia os locutum sit, et paulo liberius quam humilitati nostræ convenit, dixerimus. Cæterum octavus in Ezechiel liber, qui filiorum Ammon et gentium cæterarum increpationem continet, et vaticinium futurorum, hoc habebit exordium.

(Cap. XXV.) *Et factus est sermo Domini ad me, dicens: Fili hominis, pone (sive obfirma) faciem tuam contra filios Ammon, et prophetabis de eis, et dices filiis Ammon: Audite verbum Domini Dei, hæc dicit Dominus Deus: Pro eo quod dixistis, euge, euge super sanctuarium meum (sive quia gavisi estis super sanctuarium meum), quia pollutum est, et super terram Israel, quia desolata est, super domum Juda, quia ducti sunt in captivitatem: idcirco ego tradam te filius Orientalis (sive Cædem) in hereditatem, et collocabunt caulas suas in te, et ponent in te tentoria sua: ipsi comedent fruges suas, et ipsi bibent lac [Al. additur luum] (sive ubertatem tuam) daboque Rabbath in habitaculum camelorum (sive civitatem Ammon in pacis camelorum): et filios Ammon in cubile pecorum, et scietis quia ego Dominus. Quia hæc dicit Dominus Deus: Pro quod plausisti manu, et percussisti (sive insomnisti) pede, et gravas es ex toto affectu (sive insultasti ex animo tuo) super terram Israel: idcirco [Vulg. addit ecce] ego extendam manum meam*

thesaurus.

(c) Præfert idem ex iisdem mss.: et quanti purpurati.... in usus quidem proprios vertentes.

super te, **285** et tradam te in direptionem gentium, A et interficiam te de populis et perdam de terris, et conteram, et scies quia ego Dominus. Capta vel obsessa Jerusalem, postquam venit in Babylonem qui poterat [Al. poterat] evadere, et nuntiavit urbem jam jamque capiendam, vel cum templo esse subversam, iuxta consuetudinem omnium prophetarum adversum cæteras in circuitu nationes, quæ insultaverant ruinæ Jerusalem, templique incendio, sermo convertitur prophetalis, primumque contra filios Ammon, qui habebant metropolim nomine Rabbath, quæ hodie a rege Ægypti Ptolemæo cognomento Philadepho, qui Arabiam tenuit cum Judea, Philadelphia nuncupata est. Fili inquit, hominis, pone, sive obfirma faciem tuam contra filios Ammon, qui de Loth stirpe generati sunt, et dices ad eos: Hæc dicit Dominus Deus (non sunt enim prophetae verba, sed Domini. De obfirmatione vultus, in hoc eodem propheta plenius disputavimus): Pro eo quod dixistis: *Euge, Euge*, sive insultastis, et gavissetis, quia templum et sanctuarium meum hostium ingressione pollutum est, et super terram Israel, quoniam desolata est, et specialiter super domum Juda, id est, duarum tribuum, quæ nunc ductæ sunt in captivitatem: propterea et ego tradam te filius Cædem [Al. Edem], quos Orientales interpretati sumus. Nullique dubium, est Madianitas, et lotam eremi vasitatem adiacere terre Arabiæ, qui habent camelorum greges, oviumque et caprarum multitudines, et his opibus viciantur. Quod et terre Israel in iudicium libro accidisse narrat historia (Judic. vi), quando venerunt Madianæi, et depasti sunt, usque Gazam omnes regiones eorum. Μεταπολις: ergo per Madianæos, Ismaelitas et Agarenos, qui nunc Sarraceni appellantur, assumentes sibi falso nomen Sara, quo [Al. quod] scilicet de ingenua et domina videantur esse generati, Scriptura significat: diciturque de rege Nabuchodonosor et omni ejus exercitu, quod veniat et capiat urbem Rabbath, quæ vel proprie hoc appellatur nomine, vel ob magnitudinem. Rabbath enim maxima dicitur Et ne dubitemus Nabuchodonosor subvertisse Arabiam, postquam capta est Jerusalem, supra Scriptura testatur: *Et tu, fili hominis, pone tibi duas vias, Ammon 286 et Jerusalem, et veniet gladius regis Babylonis*. Et iterum: *In capite viæ civitatis coniecit, et viam ponet, ut veniat gladius ad Rabbath filicrum Ammon, et ad Judam in Jerusalem munitissimam* (Supra. xxi, 19, 20). Et rursum: *Hæc dicit Dominus Deus ad filios Ammon, et ad opprobrium eorum* (vers. 28). Venient ergo filii Cædem, et collocabunt caulas suas, quasi pastores, figentque tentoria. Ipsi vastabunt fruges tuas, et bibent lac, et ubertatem terræ, immisseries gregibus camelorum et omnium populorum: ita ut sint filii Ammon in cubile pecorum, et malorum necessitate intelligant, quod ipse sit Dominus qui et

(a) Victor.: diversorumque vitiorum, quod pollutum, etc.: si que olim et Rabanus legit.  
(b) Victor.: et quod domus Israel, hoc est, sensus

PATROL. XXV.

futura prædixit, et ut fierent imperavit. Nec hoc sufficit filii Ammon, ut insultarent, et dicerent: *Euge, euge* super templo et sanctuario Domini, quod pollutum erat diversarum introitu nationum; sed tanta fuit insultandi lascivia, ut cunctos simul populus manibus et pedibus concreparet, et e toto cordis clamaret affectu: eo quod terra Israel esset desolata. Propterea non per Angelos, neque per alia ministeria, sed ipse Dominus, extendens manum suam ad percutiendum, tradet eam in direptionem, nequaquam camelis et ovium gregibus, sed manifestius gentibus, ut de populorum numero penitus eradicetur, et pereat, et redigatur ad nihilum: et postquam contrita fuerit, tunc intelligat quod ipse sit Dominus qui cuncta didicit, et in omnes terras habeat potestatem. Possumus juxta tropologiam filios Ammon intelligere, qui de Lot in splemca generati sunt semine, et generati in ebrietate et incestu, omnes hereticos, de quibus Scriptura dicit et Apostolus Joannes: *Ex nobis exierunt, sed non fuerunt ex nobis. Si enim fuissent ex nobis, permansissent utique nobiscum* (Joan. ii, 19). Isti enim de inclinatione orti sunt, hoc enim Lot in linguam nostram vertitur: *Quia omnes declinaverunt, simul inutiles facti sunt: non est qui faciat bonum, non est usque ad unum* (Ps. xiii, 3). Adversum nos ponitur, sive obfirmatur, facies prophetalis: ut eos sua auctoritate conterat, et dicit eis: *Quia insultastis Ecclesie meæ tempore persecutionis: (a) eo quod diversorum vitio pollutum esset sanctuarium meum, sive eorum vitio qui mihi sarviebant, 287 sive hostium crudelitate, qui meos persequebantur: (b) terram quoque Israel, sensus videntes Deum, esse desolatam virtutum choro; et quomodo filii domus Juda, id est, Dem confitentis, in qua est vera fides et recta confessio, ducti sunt [Al. sint] in captivitatem, et servire Domino desiderunt [Al. desiderant]: idcirco, o omnis insultans, traderis filii Orientalibus qui de vero lumine sunt profecti et traderis in hereditatem, ut tu quoque dicas Dominum confiteri. Et per translationem dicitur, quod filii Orientis ponent super eos caulas suas, et figant tentoria, et bibent lac, et comedant fruges, et civitas quondam superbiæ fiat in habitaculum camelorum, qui possint, disposito onere peccatorum, intrare per foramen acus (Math. xii), et in cubile pecorum, quæ reguntur a pastore bono (Joan. x), ut eum hoc fecerint, mixti et traditi Orientis pastoribus, intelligant quod ipse sit Dominus. Rursumque expræbrat eis, quare insultaverint nimio cordis affectu ruinis populi Dei, et terram Israel putaverint omnino desertam: pro quo moreantur manum ulciscens Dei, ut qui excesserant modum exultationis et gaudii super ruina domus Jude, nequaquam tradantur filii Orientis, sed sint in direptionem cunctarum gentium, et interficiantur de populis, et pereant, et conterantur, et nequaquam de stirpe Abraham, sed*

videntes Deum, esset desolata virtutum choro, et quod filii domus Jude, etc.